

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Zuzana Tomková

Název práce: Bezkamerová fotografie Běly Kolářové a česká výtvarná scéna počátku 60. let

Posudek vedoucí/ho práce ●

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště):

Mgr. Josef Ledvina

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....B.....

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....B.....

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....C.....

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....B.....

Jazyková a stylistická úroveň práce.....C.....

Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....B.....

Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....B.....

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....C.....

Celkové hodnocení diplomové

práce.....B/C.....

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Běla Kolářová patří od doby, kdy byly její práce představeny v roce 2007 na kasselských Documenta, k mezinárodně nejznámějším českým poválečným umělcům/umělkyním. Přesto se nedá říct, že by jejímu dílu byla věnována obsáhlá literatura. Práce Zuzany Tomkové nicméně není pokusem o všeobjímající monografickou syntézu, zaměřuje se na to jakou roli hrály v tvorbě Kolářové techniky bezkamerové fotografie. Přestože v práci nechybí uměleckohistoricky koncipované pasáže, jde Tomkové zjevně spíše než o rozklíčování konkrétních stylových filiací o vystižení „osobitosti“ umělkyniny práce ve vztahu k tradici fotogramů, rayoramů a schadogramů.

První cca třetina práce shrnuje obecné dějiny bezkamerové fotografie a opírá se především o základní syntézu Geoffreyho Batchena. Určitě si lze představit, že by tato část byla buď stručnější nebo jasněji provázaná s tím, co následuje. Jádrem práce je věnováno samotné Běle Kolářové. Klíčovým a snad až příliš citovaným zdrojem je pro Tomkovou text z roku 1968, ve kterém se sama umělkyně zamýšlí nad kořeny a

smyslem své tvorby. Dále Tomková rozebírá a kritizuje reflexi Kolářové díla v textech Josef Hlaváčka a Jiřího Valocha. Zde velmi výstižně shrnuje základní rozdíl v názorech obou interpretů. Zatímco Hlaváček odmítá to, že by šlo Kolářové bezkamerové fotografie interpretovat jako „fotografické abstrakce“, Valoch „absolutizuje“ jejich „výtvarnou autonomii“. Správně poznamenává, že druhý přístup je v rozporu s názorem Kolářové na svou vlastní práci, tak jak jej formulovala v roce 1968. Je možná škoda, že se zde (a ani jinde) autorka neobrací více k uměleckým dílům samotným. Jejich analýza by mohla vykreslit plastičtější obraz estetiky založené na dynamickém pohybu mezi autonomní hrou čistých forem a fakticitou otisků předmětného světa. Zároveň by rozbor konkrétního materiálu mohl oživit velmi abstraktní a místy suchopárný výklad.

Možná hlavní výtku bych ovšem směřoval k závěrečné kapitole. Autorka se zde snaží vyzdvihnout osobitost „intuitivně empatického přístupu“ Kolářové v protikladu k „ortodoxii -ismů“, v zápalu argumentace zde hovoří o „stereotypních popartových multiplikacích“ nebo o „vyprázdňených formách geometrické abstrakce“. Paušální odsudky tvorbu autorů spojovaných s Novou citlivostí Jiřího Padrtů zplošťují a ve své úsečnosti působí dogmaticky. V každém případě je dobré mít na paměti, že „osobitost“ je kategorie relativní a že i Běla Kolářová měla svoje vzory a svoje „-ismy“.

Práci doporučuji k obhajobě. V hodnocení vážám mez B a C, rozhodovat se budu na základě průběhu obhajoby.

Autorku bych poprosil, aby ještě jednou vysvětlila osobitost Kolářové bezkamerové techniky na příkladu několika jejích konkrétních děl.

Datum: 31. 7. 2018

Podpis: